EURÓPAI PARLAMENT

2004 *2009*

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

2007/0094(COD)

25.6.2008

VÉLEMÉNY

a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárait foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról
(COM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

A vélemény előadója: Giuseppe Castiglione

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

A vélemény előadója támogatja az irányelvre irányuló javaslatot, és teljes mértékben osztja annak célkitűzéseit. Az olyan intézkedések és szankciók bevezetése, beleértve akár büntetőjogi természetűeket is, amelyek eltántorítják a munkaadókat az EU-ban illegálisan tartózkodó állampolgárok foglalkoztatásától, nem csak az illegális bevándorlás elleni küzdelem eszköze, hanem biztosítja a tisztességes piaci verseny fejlődését is, valamint, közvetetten, erősíti a munkavállalók méltó és megfelelő munkakörülményekhez való jogát.

Leginkább a mezőgazdaságban foglalkoztatják az illegális munkavállalókat, akik kielégítik az általában szezonális és olyan munkák kapcsán jelentkező munkaerő-szükségletet, amelyeket az európai polgárok sokszor nem szívesen végeznek (gondoljunk például a paradicsomszedésre Olaszországban). A harmadik országból érkező munkaerőt tehát rövid vagy igen rövid időtartamú, ám erősen munkaigényes tevékenységekben foglalkoztatja a mezőgazdasági ágazat (a munkaerőt egyazon gazdaságban többször veszik fel rövid időtartamra).

A megfelelő engedély nélkül és rövid időtartamra alkalmazott munkavállalók nagy száma miatt a vélemény előadója úgy véli, hogy az Európai Bizottság javaslatát a munkáltatók számára a bürokrácia csökkentésére irányuló néhány általános jellegű módosításon túl is módosítani kell.

A vélemény előadója mindenekelőtt teljes mértékben elfogadhatónak tartja azt az elvet, hogy a munkaadónak ki kelljen fizetnie a munkavállalónak járó munkabért, valamint a ki nem fizetett társadalombiztosítási járulékokat és adókat. Úgy véli azonban, hogy ha az eljárást a fizetési elmaradások visszakövetelése esetében automatikusan megindítanák, ahogyan azt a Bizottság javasolja, akkor jogilag különböző bánásmódban részesülnének az illegális bevándorló és az uniós munkavállalók, márpedig e megkülönböztetés nem tűnik indokoltnak. Nem világos, hogy az illegális munkavállalók munkaviszonyával kapcsolatos kötelezettségekre miért kellene eltérő szabályoknak vonatkoznia mint az általánosan alkalmazandó munkajogban foglaltak, amelyek szerint a munkavállaló fordul bírósághoz járandósága megállapítása céljából.

Hasonlóképpen hátrányos megkülönböztetés lenne – ezúttal a feketén foglalkoztatott uniós munkavállalókkal szemben –, ha hat hónapot tekintenének a munkaviszony minimális időtartamának. Ez a feltevés a munkáltatóra rója azt a terhet, hogy bizonyítsa, hogy egy adott munkaviszony tényleges időtartama kevesebb mint fél év volt. A munkavállaló rendkívül nehezen tudná bizonyítani ennek ellenkezőjét (könnyebb annak bizonyítása, hogy valami megtörtént, mint hogy nem történt meg!), ami további, teljességgel aránytalan szankciót jelentene a munkáltató számára, ha figyelembe vesszük, hogy a mezőgazdasági ágazatban a munkaviszonyok átlagos időtartama 40 nap. Továbbá, e feltevés azzal a nem kívánt következménnyel is járhat, hogy bátorítja harmadik országokból érkezők illegális bevándorlását, akiket vonz a lehetőség, hogy legalább 6 hónap után kapnak munkabért, bár csak néhány napot dolgoztak.

Végül pedig, ami a korlátozó intézkedéseket illeti, a vélemény előadója úgy véli, hogy a tagállamok számára nagyobb mozgásteret kell hagyni, hogy jobban figyelembe tudják venni az egyes ágazatok jellegzetességeit és az ezen intézkedések alkalmazásának következményeit,

beleértve a társadalmi következményeket is.

MÓDOSÍTÁS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felhívja a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő javaslatokat:

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat
4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A rendelkezések nem vonatkozhatnak harmadik országok legálisan tartózkodó állampolgáraira. A szabályozásból így ki vannak zárva a harmadik országok azon állampolgárai, akik uniós polgárok olyan családtagjai, akik a Közösségen belüli szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolják, és azok, akik egyrészről a Közösség és tagállamai, másrészről pedig az állampolgárságuk szerinti országok közötti megállapodások alapján az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogával azonos jogokat élveznek. A szabályozásból ki vannak zárva továbbá a harmadik országok azon állampolgárai, akiknek a helyzetét a közösségi jog szabályozza, például azok, akiket egy másik tagállamban legálisan foglalkoztatnak, és akiket a szolgáltató szolgáltatásnyújtás keretében egy másik tagállamba kiküldött.	(4) A rendelkezések nem vonatkozhatnak harmadik országok legálisan tartózkodó állampolgáraira. A szabályozásból így ki vannak zárva a harmadik országok azon állampolgárai, akik uniós polgárok olyan családtagjai, akik a Közösségen belüli szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolják, és azok, akik egyrészről a Közösség és tagállamai, másrészről pedig az állampolgárságuk szerinti országok közötti megállapodások alapján az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogával azonos jogokat élveznek. A szabályozásból ki vannak zárva továbbá a harmadik országok azon állampolgárai, akiknek a helyzetét a közösségi jog szabályozza, például azok, akiket egy másik tagállamban legálisan foglalkoztatnak, és akiket a szolgáltató szolgáltatásnyújtás keretében egy másik tagállamba kiküldött***, valamint akik menedékjogot kaptak vagy menekültstátusszal rendelkeznek***.

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat
8 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(8a) Ezen irányelv eredményességének biztosítása érdekében vissza kellene téríteni a harmadik országok állampolgárainak illegális foglalkoztatásával szerzett minden jogszerűtlen nyereséget. A visszatérítendő kifizetetlen járandóságnak és egyéb munkához kapcsolódó illetményeknek ezért meg kell egyezniük azzal az összeggel, amely hasonló munkavállalókat bejelentett munkaviszony keretében megilletett volna.

Módosítás 3

Irányelvre irányuló javaslat
13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) Tekintettel arra, hogy egyes érintett ágazatokban igen elterjedt az alvállalkozásba adás, biztosítani kell, hogy az alvállalkozói láncban szereplő valamennyi vállalkozás egyetemlegesen feleljen a lánc végén lévő olyan munkáltatóval szembeni pénzügyi szankciók megfizetéséért, aki harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárait foglalkoztatja.	(13) Tekintettel arra, hogy egyes érintett ágazatokban igen elterjedt az alvállalkozásba adás, biztosítani kell, hogy az alvállalkozói láncban szereplő valamennyi vállalkozás egyetemlegesen feleljen a lánc végén lévő olyan munkáltatóval szembeni pénzügyi szankciók megfizetéséért, aki harmadik országok illegálisan *az adott tagállamban* tartózkodó állampolgárait foglalkoztatja***, feltéve, hogy megállapítják, hogy nem jóhiszeműen jártak el, és hogy tudatában voltak annak, hogy a végső munkáltató jogszerűtlen szerződési gyakorlatot folytatott***.

Indokolás

Védeni kell az ártatlanság vélelmét.

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat
18 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(18) A végrehajtás megkönnyítése érdekében hatékony panasztételi mechanizmusoknak kell rendelkezésre állniuk, hogy a harmadik országok érintett állampolgárai közvetlenül vagy kijelölt harmadik feleken, úgymint szakszervezeteken vagy egyéb szervezeteken keresztül panasszal élhessenek. A panasz benyújtásához segítséget nyújtó kijelölt harmadik felek számára védelmet kell biztosítani olyan esetleges szankciókkal szemben, amelyeket a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtást tiltó szabályok írnak elő.	(18) A végrehajtás megkönnyítése érdekében hatékony panasztételi mechanizmusoknak kell rendelkezésre állniuk, hogy a harmadik országok érintett állampolgárai közvetlenül vagy kijelölt harmadik feleken, úgymint szakszervezeteken vagy egyéb szervezeteken keresztül panasszal élhessenek. A panasz benyújtásához segítséget nyújtó kijelölt harmadik felek számára védelmet kell biztosítani olyan esetleges szankciókkal szemben, amelyeket a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtást tiltó szabályok írnak elő. ***Elő kell mozdítani a jelentős helyi jelenléttel bíró ágazati szervezetek közvetítő szerepét.***

Indokolás

Ez a mezőgazdasági termelői szervezetekre vonatkozik, amelyek a valamennyi érdekelt féllel ápolt állandó kapcsolatuknak köszönhetően jelentős szerepet játszhatnak a konfliktusok rendezésében.

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A tagállamok kötelezik a vállalkozási tevékenység körében *eljáró* vagy jogi *személy* munkáltatókat, hogy egy héten belül tájékoztassák a tagállamok által kijelölt illetékes hatóságokat a harmadik országok állampolgárai foglalkoztatásának megkezdéséről és befejezéséről egyaránt.	(2) A tagállamok kötelezik a vállalkozási tevékenység körében vagy jogi *személyként eljáró* munkáltatókat, hogy egy héten belül tájékoztassák a tagállamok által kijelölt illetékes hatóságokat a harmadik országok állampolgárai foglalkoztatásának megkezdéséről és befejezéséről egyaránt. ***Amennyiben egy tagállam jogrendszere már előírja a munkáltató számára, hogy***

	tájékoztassa az illetékes nemzeti hatóságot egy munkaviszony létesítéséről és/vagy az azzal kapcsolatos tényekről, akkor a harmadik országbeli állampolgár foglalkoztatásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettséget ugyanennél a hatóságnál kell teljesíteni.

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A tagállamok minden esetben elfogadják az érdekelt nemzeti hatóságok közötti megfelelő szintű együttműködés és információcsere biztosításához szükséges intézkedéseket.

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat
6 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 3. cikk megsértése esetén a munkáltatóval szemben hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak.	(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 3. cikk megsértése esetén***, amelyért az 5. cikk alapján a munkáltatót teszik felelőssé,*** a munkáltatóval szemben hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak.

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat
6 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) a harmadik országok minden egyes illegálisan foglalkoztatott állampolgárának visszatérésével kapcsolatos költségek megfizetése azon esetekben, amikor kiutasítási eljárást folytatnak le.	***törölve***

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat
7 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
a) ***olyan*** mechanizmusokat ***vezetnek be, amelyek biztosítják, hogy*** az elmaradt járandóságok ***kifizettetéséhez szükséges eljárások automatikusan megindulnak anélkül, hogy a harmadik ország állampolgárának kérelmet kellene benyújtania***;	a) ***bevezetik az ahhoz szükséges*** mechanizmusokat***, hogy az illegálisan tartózkodó munkavállaló kérhesse*** az elmaradt járandóságok ***kifizettetését az alkalmazott nemzeti eljárásokkal összhangban***;

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat
7 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) a munkáltató ellenkező bizonyítása hiányában vélelmezik a legalább hathónapos munkaviszony fennállását.	***törölve***

Módosítás 11

Irányelvre irányuló javaslat
7 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A 10. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti bűncselekmények esetén a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a kiutasító határozatot mindaddig nem hajtják végre, amíg a harmadik ország állampolgára meg nem kapta az (1) bekezdés a) pontja szerint behajtott minden elmaradt járandóságot.	***törölve***

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat
8 cikk – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozási tevékenység körében eljáró munkáltatóval szemben ***szükség esetén*** a következő intézkedések ***is alkalmazhatók legyenek***:	A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozási tevékenység körében eljáró munkáltatóval szemben ***különösen/kirívóan súlyos esetekben legalább*** a következő intézkedések ***egyike alkalmazható legyen***:

Módosítás 13

Irányelvre irányuló javaslat
8 cikk – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
c) az illegális foglalkoztatás ***felderítését megelőző 12 hónapon belül*** a munkáltatónak nyújtott állami kedvezmények vagy támogatások visszafizettetése, ideértve a tagállamok által kezelt uniós finanszírozást is;	c) az illegális foglalkoztatás ***ideje alatt*** a munkáltatónak nyújtott állami kedvezmények vagy támogatások visszafizettetése, ideértve a tagállamok által kezelt uniós finanszírozást is; ***amennyiben nem állapítható meg az illegális foglalkoztatás tényleges időtartama, legalább három hónapos***

időtartamú munkaviszonyt vélelmeznek;

Indokolás

A választott tizenkét hónapos időtartam túlságosan hosszú és méltánytalanul nehéz helyzetekhez vezetne, ily módon megsértve az arányosság elvét.

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat
14 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A tagállamok jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás okán nem alkalmazhatnak szankciókat azon kijelölt harmadik felekkel szemben, akik a harmadik országok állampolgárai számára a panasz benyújtásához segítséget nyújtanak.	(2) A tagállamok jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás miatt nem alkalmaznak szankciókat azon kijelölt harmadik felekkel szemben, akik a harmadik országok állampolgárai számára a panasz benyújtásához segítséget nyújtanak***, különösen bizonyos ágazatok képviseleti szervezetei esetében***.

Indokolás

Ez a mezőgazdasági termelői szervezetekre vonatkozik, amelyek a valamennyi érdekelt féllel ápolt állandó kapcsolatuknak köszönhetően jelentős szerepet játszhatnak a konfliktusok rendezésében.

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat
15 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) ***Az*** ellenőrizendő vállalkozásokat olyan kockázatfelmérés alapján választják ki, amelyet a tagállamok illetékes hatóságainak kell elkészíteniük olyan tényezők figyelembevételével, mint például az ágazat, amelyben az adott vállalkozás működik, valamint bármely korábbi jogsértés.	(2) ***Amennyiben az*** ellenőrizendő vállalkozásokat olyan kockázatfelmérés alapján választják ki, amelyet a tagállamok illetékes hatóságainak kell elkészíteniük olyan tényezők figyelembevételével, mint például az ágazat, amelyben az adott vállalkozás működik, valamint bármely korábbi jogsértés***, a tagállamok számára engedélyezhetik, hogy eltérjenek a 15. cikk (1) bekezdésében foglalt***

követelménytől, miután erről tájékoztatták a Bizottságot.

Módosítás 16

Irányelvre irányuló javaslat
15 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	15b. cikk
	A védelem szintjére vonatkozó biztosíték
	Ezen irányelv egyetlen rendelkezése nem képez alapot arra, hogy csökkentsék a harmadik országok rászoruló állampolgárai számára a tagállamok által az ezen irányelv hatálya alá tartozó területeken már biztosított védelem mértékét.

Módosítás 17

Irányelvre irányuló javaslat
16 cikk – első franciabekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A tagállamok legkésőbb [a 17. cikkben említett időpontot követő három év]-ig, ezután pedig háromévente jelentés formájában megküldik a Bizottságnak az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos információkat, amelyek többek között tartalmazzák a 15. cikk alapján lefolytatott vizsgálatok számát és eredményeit, valamint a 8. cikk alapján alkalmazott intézkedések részleteit.	A tagállamok legkésőbb [a 17. cikkben említett időpontot követő három év]-ig, ezután pedig háromévente jelentés formájában megküldik a Bizottságnak az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos információkat, amelyek többek között tartalmazzák a 15. cikk alapján lefolytatott vizsgálatok számát és eredményeit, valamint a 8. cikk ***vagy a 13. cikk*** alapján alkalmazott intézkedések részleteit.

ELJÁRÁS

Cím	Az illegálisan tartózkodó harmadik országok állampolgárait foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciók
Hivatkozások	COM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD)
Illetékes bizottság	LIBE
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	AGRI 27.9.2007
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Giuseppe Castiglione 8.10.2007
Vizsgálat a bizottságban	25.6.2008
Az elfogadás dátuma	25.6.2008
A zárószavazás eredménye	+: 34 –: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Paulo Casaca